

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 49 0 V 066458 24 GŽ
Novi Travnik, 11.07. 2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudija Alma Islamović, kao predsjednica vijeća, Denis Trifković i Katica Jozak-Mađar, kao članovi vijeća, u vanparničnom predmetu predlagatelja Služba za socijalnu skrb općine Kiseljak, protiv protivnika predlagatelja B. S., sin V. iz K., ul.... zastupan po punomoćnici Omanović Jasminki, advokatici iz Kiseljaka, ul. Žrtava domovinskog rata br. 7, radi određivanja smještaja protivnika predlagatelja u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba "Bakovići" Fojnica, odlučujući o žalbi protivnika predlagatelja izjavljena na rješenje Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 V 066458 23 V od 21.05.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj 11.07.2024. godine donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba protivnika predlagatelja se odbija kao neosnovana i potvrđuje rješenje Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 V 066458 23 V od 21.05.2024. godine.

Obrazloženje

Pobijanim prvostepenim rješenjem odlučeno je :

S. B. sin V. iz K., rođen ...godine kao duševno bolesna osoba ima se prisilno smjestiti u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba "Bakovići" Fojnica, do ozdravljenja.

Troškovi ovog postupka u iznosu od 590,00 KM padaju na teret općine Kiseljak.

Žalba na ovo rješenje ne zadržava izvršenje.

Protiv ovog rješenja žalbu je blagovremeno izjavio protivnik predlagatelja zbog povrede odredaba parničnog, odnosno vanparničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da se žalba uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak.

Predlagatelj je dostavio odgovor na žalbu. Oспорava sve žalbene navode i predlaže ovom sudu da žalbu odbije i potvrdi prvostepeno rješenje.

Nakon što je ispitao osporeno rješenje u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221., a u vezi sa članom 235. Zakona o parničnom postupku (Službene novine Federacije BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) i člana 2. Zakona o vanparničnom postupku (Službene novine Federacije BiH broj: 2/98, 39/04 i 73/05), ovaj sud je zaključio:

Žalba nije osnovana.

Suprotno navodima žalbe protivnika predlagatelja, prvostepeni sud nije povrijedio član 8.ZPP-a, odnosno odredbe vanparničnog postupka, jer je sve izvedene dokaze cijenio pojedinačno i u međusobnoj vezi i na temelju takve odluke izveo zaključak o dokazanosti odlučnih činjenica.

Iz spisa prvostepenog suda proizilazi da je 04.08.2023. godine Služba za socijalnu skrb općine Kiseljak (predlagatelj) podnio prijedlog za prisilni smještaj i liječenje B. S. iz K. u Javnu ustanovu Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba "Bakovići" Fojnica (u daljem tekstu Zavod „Bakovići“), da je postupajući po prijedlogu predlagatelja prvostepeni sud proveo postupak propisan Zakonom o vanparničnom postupku i Zakonom o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama (Službene novine Federacije BiH broj :37/01, 40/02, 52/11 i 14/13) i da je na osnovu provedenih dokaza utvrdio da je protivniku predlagatelja rješenjem Općinskog suda u Kiseljaku broj : 49 0 V 002595 08 V od 02.07.2008.godine oduzeta poslovna sposobnost i rješenjem nadležnog Odjela socijalne skrbi općine Kiseljak od 10.01.2011.godine postavljen staratelj otac B. V., da je protivnik predlagatelja hronični duševni bolesnik kome je uspostavljena dijagnoza SCH. (Shizofrenija), F20,5 do sada više puta liječen na psihijatrijskim odjelima bolnice u Sarajevu i Travniku, da se radi se o hroničnoj duševnoj bolesti koja traje od rane mladosti sa progresivnim karakterom, pod stalnom uporabom antipsihotika a neko vrijeme je primao i depo preparate, da je 2002.godine je hospitaliziran na psihijatriji u Travniku sa dg. Shizotipni poremećaj ličnosti, sa vidnom progresijom u smislu deterioracije ličnosti, da da bi bez stalnog nadzora druge osobe bio opasan za svoju sigurnost i sigurnost drugih ljudi, te da nije u stanju voditi brigu o sebi i svojim interesima.

Navedene odlučne činjenice prvostepeni sud je utvrdio na osnovu dokaza predlagatelja, nalaza i mišljenja neuropsihijatra prof. dr. sc. Jasminke Đelilović-Vranić od 30.01.2024 godine, iskaza protivnika predlagatelja i iskaza svjedoka B. V.,staratelja protivnika predlagatelja koji su saslušani na ročištu od 19.03.2024. godine, na osnovu kojih je utvrdio da su ispunjene zakonske pretpostavke da se protivnik predlagatelja prisilno smjesti u Zavodu „Bakovići“.

Članom 10. stav 1. Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama je propisano da o svakom prisilnom smještaju punoljetnih osoba, maloljetnih osoba i djece sa duševnim smetnjama ili osoba lišenih poslovne sposobnosti bez pristanka njihovih zakonskih zastupnika, odlučuje sud, članom 22. stav 1. da se osoba sa težim duševnim smetnjama koja ozbiljno i direktno ugrožava vlastiti život, zdravlje ili

sigurnost ili sigurnost drugih osoba, može smjestiti u zdravstvenu ustanovu bez njenog pristanka, na način propisan ovim zakonom za prisilno zadržavanje i smještaj takvih osoba, članom 29. stav 1. da o prisilnom smještaju osoba sa duševnim smetnjama, odlučuje sud u vanparničnom postupku, članom 30. stav 1. da će sud nakon obavijesti o prisilnom zadržavanju ili saznanja na bilo koji drugi način da je duševno oboljela osoba prisilno zadržana, donijeti rješenje o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i toj osobi, radi zaštite njenih prava, postaviti punomoćnika iz reda advokata, a stavom 2. iste odredbe da će sud ispitati sve okolnosti koje su od značaja za donošenje rješenja o prisilnom zadržavanju, uključujući i saslušanje osoba koje imaju saznanja o zadržavanju duševno oboljele osobe, a članom 31. istog zakona da je prije donošenja odluke o prisilnom smještaju osoba sa duševnim smetnjama ili njenom otpuštanju iz zdravstvene ustanove, sud dužan pribaviti mišljenje vještaka neuropsihijatra koji nije zaposlen u zdravstvenoj ustanovi u kojoj je osoba prisilno zadržana, na okolnosti da li je smještaj duševno oboljele osobe u zdravstvenu ustanovu, neophodan.

Iz raspravnog zapisnika od 19.03.2024. godine proizlazi da je prvostepeni sud prije donošenja rješenja o prisilnom smještaju protivnika predlagatelja u Zavodu „Bakovići“, u skladu sa obavezom iz člana 30. stav 2. Zakonom o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama, održao ročište na kome su saslušani predstavnik predlagatelja, protivnik predlagatelja i njegov staratelj B. V. i vještak neuropsihijatrijske struke prof. dr. Jasminka Đelilović-Vranić.

Odlukom Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu od 03.11.2015. godine (odluka po apelaciji E. B. i drugih), na koju se osnovano poziva prvostepeni sud, utvrđena je povreda prava aplikanta zagarantovana članom 5. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, jer su apelanti u Zavod „Drin“ smješteni na osnovu administrativne odluke (Centra za socijalni rad), a ne odluke suda, što postupak smještaja nije proveden u skladu sa zakonom i što odluka nije preispitana od strane nadležnog suda. Dakle, ovom odlukom Evropskog suda za ljudska prava nije utvrđena povreda iz razloga što su aplikanti smješteni u Zavod „Drin“ Fojnica i što ovaj Zavod nije zdravstvena ustanova, nego iz razloga što nije proveden postupak propisan zakonom i što odluku o prisilnom smještaju nije donio sud nego Centar za socijalni rad.

Da je prisilni smještaj protivnika predlagatelja radi hronične duševne bolesti neophodan, a ako bi bio bez stalnog nadzora, može ugroziti svoju sigurnost, zdravlje i život kao i život i sigurnost drugih osoba, potvrdila je u svom nalazu od 30.01.2024 godine i iskazu na ročištu i vještak neuropsihijatrijske struke prof. dr. Jasminka Đelilović-Vranić. Pored toga, valja napomenuti da je postupak pokrenut po prijedlogu predlagatelja od 04.08.2023. godine koji je predložio prisilni smještaj protivnika predlagatelja upravo u ovu ustanovu. Stoga je neosnovan žalbeni navod da sud nije po službenoj dužnosti pokrenuo postupak za smještaj protivnika predlagatelja u Zavod „Bakovići“ i da je pobijano rješenje, kojim je odlučeno da se protivnik predlagatelja ima prisilno smjestiti u Zavodu „Bakovići“ Fojnica, zasnovano na pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Na pravilnost i zakonitost

prvostepenog rješenja ne utiče ni činjenica da Zavod „Bakovići“ nije zdravstvena ustanova, jer je očigledno da može protivniku predlagatelja pružiti potrebnu zdravstvenu uslugu i voditi brigu o njegovom zdravlju i sigurnosti, a što proizilazi i iz odluke Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu od 03.11.2015. godine.

Odluku o troškovima postupka prvostepeni sud je donio na osnovu člana 59. Zakona o vanparničnom postupku, kojim je propisano da troškove postupka zadržavanja u zdravstvenoj ustanovi snosi općina na čijem području zadržana osoba ima prebivalište ili općina na čijem području se nalazi ustanova u kojoj je zadržana duševno oboljela osoba i člana 30. stav 1. Zakona o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama.

Odluka je obrazložena na način prisan članom 191. stav 4. i članom 6. Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, čije činjenične i pravne razloge u cjelosti prihvata i ovaj sud.

Kako ne stoje žalbeni razlozi a ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku, žalbu protivnika predlagatelja je valjalo odbiti kao neosnovanu i pobijano rješenje potvrditi.

Predsjednica vijeća
Alma Islamović